

Konklusionsreferat fra

Møde i Det Sydslesvigske Samråd

Mandag den 25. maj 2020 kl. 18.30 på Flensborghus

- Til stede:**
- Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig (DCB)**
v/ Christian Jürgensen, Bjarne Truelsen og Jens M. Henriksen
 - Dansk Kirke i Sydslesvig (DKS)**
v/ Helle Skadhauge, Jochen Arndt og Jytte Nickelsen
 - Dansk Skoleforening for Sydslesvig (Skolef.)**
v/ Udo Jessen, Birgit Jürgensen-Schumacher og Lars Kofoed-Jensen
 - Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig (DS)**
v/ Randi Kuhnt, Tinne Virgils og Tom Petersen
 - Friisk Foriining (Friiske)**
v/ Bahne Bahnsen
 - Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU)**
v/ Anja Otten og Anders Kring
 - Sydslesvigsk Forening (SSF)**
v/ Gitte Hougaard-Werner, Steen Schröder, Rasmus Meyer og Jens A. Christiansen (sekretær)
 - Organisationer tilsluttet Sydslesvigsk Forening (De tilsluttede)**
v/ Horst Schneider
 - Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW)**
v/ Flemming Meyer, Rüdiger Schulze og Martin Lorenzen
 - Grænseforeningen (GF)**
v/ Jens Andresen og Knud-Erik Therkelsen
 - Dansk Generalkonsulat**
v/ Kim Andersen
 - Flensborg Avis (FLA)**
v/Jørgen Møllekær (som forvaltningschef)
- Afbud:** Hasse Neldeberg Jørgensen (DKS), Ilwe Boysen (Friisk Foriining), Kirstin Asmussen (SdU) og Kirsten la Cour (De tilsluttede)
- Referat:** Jens A. Christiansen og Tine Andresen (SSF)

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer.
2. Godkendelse af konklusionsreferat fra den 3. februar 2020.
3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden.
4. Forslag til Samrådets udtalelse til følgerne af grænselukningen v/SSW og SSF.
Bilag vedlagt. Drøftelse og vedtagelse.
5. Meddelelse og kort status på Corona-krisen set fra egen forening eller institution.
6. Spørgetid.
7. Eventuelt.

Formand Christian Jürgensen byder velkommen – også til SSFs kommunikationschef, Rasmus Meyer, der deltager på grund af Samrådets udtalelse til følgerne af grænselukningen og en heraf følgende pressemeddelelse.

Sekretær Jens A. Christiansen oplyser om aftenens procedure. På grund af de gældende Corona-afstandsregler, kan mødet ikke optages med det lydanlæg som vi ellers bruger. Alle, der ønsker at tage ordet, skal derfor op på talerstolen, for at mødet kan optages på en lydfil.

1. Valg af ordstyrer

Christian Jürgensen vælges som ordstyrer.

2. Godkendelse af konklusionsreferat fra den 3. februar 2020

Konklusionsreferatet godkendes uden bemærkninger.

3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Dagsordenen følges.

4. Forslag til Samrådets udtalelse til følgerne af grænselukningen v/SSW og SSF

Til punktet foreligger et bilag.

SSW, Flemming Meyer:

- Flemming Meyer fremlægger resolutionen og gør opmærksom på konsekvenserne af grænselukningen for mindretallet og grænseregionen. Mens der alle steder i Europa bliver diskuteret åbning af grænser, mener SSW, at det også burde være en selvfølge, at man også ser på den dansk-tyske grænseregion og muligheden for at skabe åbninger for lokalbefolkningen, hvor der netop tages hensyn til regionen og mindretallene. Efter SSFs og BDNs, SSWs og SPs henvendelse herom til både regeringen i Danmark og til landsregeringen i Slesvig-Holsten, er der indtil videre kun kommet svar fra Kiel, at man tager henstillingen alvorligt. Fra København er der ikke engang kommet svar på, at brevet er blevet modtaget. Derfor er det vigtigt, at mindretallet fortsat gør København opmærksom på at grænselukningen er en stor belastning for mindretallene og for hele regionen. De sundhedsfaglige aspekter i Slesvig-Holsten står heller ikke i vejen for en eventuel åbning. Smittetrykket er meget lavt her i regionen. Meget lavere end andre steder i landet. Det burde der tages hensyn til.
- Vis ikke vi havde haft Corona, så ville vi nu have haft utroligt mange arrangementer i forbindelse med 100-årsdagen for folkeafstemningen og genforeningen. Og så havde vi i mange taler hørt om de fantastisk gode forhold her i grænselandet og de gode resultater vi har opnået. Det gør at skuffelsen er stor, over at vi overhovedet ingen

rolle spiller lige for tiden i København. Derfor må vi blive ved med at presse på. Det ville være fint, hvis vi kunne komme med en fælles udtalelse fra Samrådet for at vise, at der er bred enighed. Forvaltningscheferne har kigget på udkastet og der er kun ganske få stilistiske ændringer. Dette udkast ligger nu på bordet og er grundlag for diskussionen.

➤ **Konklusion:**

- Resolutionen godkendes énstemmigt og offentliggøres i Flensborg Avis og andre steder den efterfølgende dag.

5. Meddelelse og kort status på Corona-krisen set fra egen forening eller institution

SdU, Anders Kring

- Aktivitetshuset har udarbejdet et hygiejnekoncept og åbner igen den 25. maj, men kun med begrænsede åbningstider frem til den 9. august. Tiderne er mandag til torsdag kl. 10-16 og fredag kl. 10-14. Tydal har åbnet i et meget lille omfang og holder sig til de regler, der kommer fra DEHOGA (deutscher Hotel- und Gaststättenverband). Disse regler gælder frem til den 7. juni. Ungdomslejre m.m. er ikke tilladte, så derfor er eksempelvis centerlejren blevet aflyst, hvilket giver et indtægtstab på 12.000,- euro. Alt i alt ligger vi med Tydal på 40.000,- euro i minus p.t. Ildrætshallen og træningshallen er åbne igen, men såkaldte "kontakt-idrætter" må ikke udøves. Der skal holdes afstand, der må ikke være publikum og alt udstyret skal renses efter brug. Omklædningsrum og brusebad er lukket og data af dem, der benytter sig af haller og pladser bliver noteret. Desuden skal der gøres regelmæssigt rent og luftes ud. Børne- og ungdomshusene kører med såkaldte "erweiterte Notfallbetreuung", dvs. maks. 10 børn per gruppe. Den 1. juni skal der åbnes op igen for alle børn. Maks. 10 børn per gruppe er et problem, da der slet ikke er nok rum og heller ikke nok medarbejdere, da der stadigvæk skal tages hensyn til risikogrupperne. Kontoret kører med hybride løsninger, dvs. så lidt kontortid som muligt, så meget som nødvendigt – ellers hjemmearbejde. På de kontorer, hvor der sidder flere, er man gået over til skifteholdsarbejde. Foreløbigt har 30 medarbejdere været på KuG (Kurzarbeitergeld) til udgangen af maj måned. Det er endnu uklart, om det skal forlænges.

SSF, Gitte Hougaard Werner

- SSF har været i gang med den helt store aflysningskampagne både i amter og distrikter. På landsplan har vi bl.a. aflyst vores fælles møde med kulturministeren, festlighederne i forbindelse med underskriften på UNESCO-ansøgningen, afstemningsmødet i Borgerforeningen og ekskursionen for folketingsmedlemmer her i grænselandet. Desværre blev vi også nødt til at aflyse årsmøderne. De finder i stedet for sted den 28.-30 maj 2021, hvor vi så håber på at kunne fejre 100-års festen 1 år for sent. Også Folkemødet på Bornholm, Ribe og Jelling er blevet aflyst, lige som mange andre større arrangementer i Danmark. Mindretallet har været heldig, at HM Dronningen var på besøg i september. Måske er det godt at se på, hvad vi fik og ikke på det vi måtte aflyse. I anledning af Hendes Majestæts fødselsdag sendte vi en gave og en hilsen og fik derved også en del mediedækning. Helt nyt er det, at Danevirke har åbnet igen. Så har vi Skipperhuset som er en af de tabsområder vi har sammen med Danevirke, men det udligner vi med vores aflysninger, så der får vi ikke noget underskud. Sekretariatene er åbnet igen for publikum med de gældende hygiejne-regler. Langsomt åbnes der også op for vores medlemmer igen for mindre aktiviteter.

Det er selvfølgelig svært, men vi prøver at køre mindretalslivet stille og roligt op igen så kulturlivet kan fortsætte. Alt dette skal foregå meget nænsomt. Generalsekretariatet har selvfølgelig været åbnet hele tiden. Der skal lyde en tak til personalet, der enten har klaret arbejdet via Home Office eller på sekretariaterne, så vi kunne få det hele til at fungere, selvom der har været lukket ned.

SSF, Jens A. Christiansen

- Artiklen i dagens Flensborg Avis, hvor SSFs regnskab 2019 belyses, er lidt misvisende i det sidste afsnit. SSF regner ikke med at få et underskud næste år svarende til det underskud vi har i år. Pointen var, at det vi sparer ved at have aflyst arrangementer, og hvor vi ikke skal betale, det kan vi bruge til at dække den manglende entréindtægt ved Danevirke og tabet ved Skipperhuset. Så skal der også lige nævnes, at vi opfordrer vores distrikter så småt til at arrangere møder i forsamlingshusene og privat, så vi på den måde får lidt gang i det folkelige danske arbejde. I den forbindelse har vi også en appel til Skoleforeningen, at vi på en eller anden måde skal have koordineret de regler, der er i forhold til hvad skolen må, så vi kan bruge de foreningslokaler, der er tilknyttet en skole. Her tænkes f.eks. på Den blå sal i Harreslev og foreningslokalet i Bredsted. Her må vi i fællesskab finde ud af, hvordan det bedst kan håndteres. Det er klart, at det skal være efter skoletid, men der er behov for at finde frem til en gangart.

SSW, Martin Lorenzen

- SSW har lige som mange andre organisationer aflyst alle offentlige møder som var planlagt. Distrikts- og amtsgeneralforsamlinger håber man – ligesom SSF – at kunne genoptage i august/september. Det, der også blev aflyst, er diskussionen om forbundsdaysvalget. Vi håber at kunne gennemføre den sidste regionale konference i slutningen af august, hvorefter vi vil drøfte, om vi stiller op til forbundsdaysvalget på vores ordinære landsmøde den 19. september. I den forbindelse vil vi gerne bede de samrådsorganisationer, der ikke er kommet med en tilbagemelding endnu, om at tilkendegive deres holdning op til det næste Samrådsmøde den 31. august. Ellers er det politiske liv trods alt gået videre. Landdagsgruppen har faktisk været meget aktiv, og der har været utroligt mange videomøder. Også på kommunalplan er politikerne selvfølgelig i gang på forskellige niveauer. Der kommer jo desværre et meget stort oprydningsarbejde – især økonomisk – efter Corona-krisen, hvilket vil blive en stor udfordring.

DS, Tom Petersen

- Det eneste Dansk Sundhedstjeneste har aflyst er den ordinære generalforsamling, der skulle have fundet sted i april. Herudover har der været fuld skrue hele vejen igennem for samtlige medarbejdere. Den største udfordring var den smittefare som der er et sted som i Sundhedstjenesten. Det er meget heldigt, at der kun har været 1 medarbejder, som har været smittet. Flere har været i karantæne. Men ellers ingen smittede, hverken blandt medarbejderne, klienterne i hjemmeplejen eller beboerne på plejehjemmet. Værnemidler var en udfordring i starten. Der var nok til 2-3 uger. Så hvis vi havde haft flere smittede, så kunne vi ikke have kørt videre i 2-3 måneder. Det er der ingen tvivl om. Sammen med Skoleforeningen støvsugede man derfor kemilokalerne på Duborg og på A.P. Møller Skolen for sprit. Det blev så sendt ned på apoteket, hvor de lavede håndsprit af det. En masse mennesker sad og syede mundbind, så der var nogen, hvis de medicinske slap op. Nu, hvor man igen kan få fat i værnemidler, har vi opbygget et "pandemilager", hvor der er nok til 3 måneder. I

forvaltningen arbejder halvdelen hjemmefra og halvdelen er på kontoret. Besøgsreglerne på plejehjemmet er nu blevet indrettet sådan, at der er mulighed for besøg en time om dagen. Der er indrettet to stuer, hvor man kan sidde med plexiglas mellem hinanden og uden mundbind, så den ældre og den besøgende virkelig kan se hinanden. I hjemmeplejen er tingene også gået godt, det eneste man måtte drosle ned på var det man kalder "Betreuungsleistungen". Dvs. de særlige ydelser som det at gå en tur med de ældre, gøre rent, bære skraldespanden ned osv. Det gjorde man så kun hos de ældre, der selv havde familie, som var i stand til at hjælpe. Hermed ønskede man at reducere smittefaren for både klienterne og medarbejderne. Medarbejderne i Skolesundhedstjenesten havde mulighed for at afspadsere eller tage planlagt ferie, men de stod hele tiden klar til at tage over, hvis der pludselig skulle mangle personale. Derfor var de også 3 dage i "praktik" både i hjemmeplejen og på plejehjemmet, så de vidste, hvad det lige pludselig vil sige at blive kastet ud i det. Desuden har de varetaget "den åbne telefon" som DS havde kørende. I starten seks timer om dagen, nu er man nede på en time. Der var også rådgivning for egne medarbejdere, der virkelig følte sig presset. Man har lavet hygiejnekoncepter også for genåbningen af skolerne. I forbindelse med Hjerting har man fulgt reglerne i Slesvig-Holsten med at man ikke sender børn på lejrskoler eller på ophold uden for Slesvig-Holsten i dette skoleår. DS håber at man kan få et sommerferiehold derop. Indtil nu har det ikke været nødvendigt at sende medarbejdere på KuG. Personalet skal have en stor tak for deres indsats.

DKS, Jochen Arndt

- Skal overbringe en hilsen fra provst Hasse Neldeberg Jørgensen, der er forhindret i at deltage. Selvom Dansk Kirke i Sydslesvig hører ind under de danske udlandskirker, bestemmer Nordkirche reglerne for det danske mindretals brugere. Selvom man synes, det er trist ikke at kunne være der for folk i samme omfang som ellers – og så netop i denne krisesituation, så har man selvfølgelig fuld forståelse for tiltagene. Præsterne har dog været meget kreative i denne tid, de har f.eks. haft regelmæssig kontakt til menigheden via telefon og postkort. Udendørgudstjenester og udendørskomsammen er så småt ved at blive startet op igen – selvfølgelig med den behørig afstand til hinanden.

Skolef., Lars Kofoed-Jensen

- Det har været muligt at følge med i alle udviklinger på hjemmesiden, Facebook m.m. Der har været rigtig mange ændringer. Lille kamp med Kiel for at få dem til at forstå, at 4. klasse altså ikke er en overgangsklasse hos os. Det løste de så ved, at de sagde I må godt tage 6. klasse men I skal også tage 4. klasse. At det på øerne så er 8. klasse, det kunne de så ikke tage sig af. Der skal lyde en stor tak til medarbejderne. Rigtig mange har jo været på arbejde hjemme og det er glædeligt, hvor meget der er kommet ud af det. Der er blevet knoklet af rigtig mange medarbejdere for at skabe en eller anden form for skolehverdag. På dagtilbudsområdet har vi haft nødpasning hele tiden og vi nåede hurtigt dertil, at alle vores institutioner havde nogen børn. For at vi overhovedet kan efterkomme behovet, er det godt, at vi nu må have grupper med 10 børn. Jeg håber, at folk, når vi engang kan tale om det her som "det mærkelige år" den respekt der opstod omkring lærerjobbet i den her tid. Jeg tror, at mange forældre har opdaget, at lærerjobbet ikke er så nemt.

6. Spørgetid

Der er ingen spørgsmål.

7. Eventuelt

Intet under eventuelt.

01.07.2020

JAC/ta